

[Ministeren for Grønland]

danske lønmodtagerorganisationer normalt har en højere disponibel indkomst efter fradrag af indkomstskat end tilsvarende danske lønmodtagergrupper, må det imidlertid anses for uheldigt, om en uændret opretholdelse af den automatiske dyrtidsreguleringsordning i Grønland på grundlag af det danske reguleringspristal skulle medføre, at disse grupper fik mulighed for at opnå større lønfremgang end tilsvarende grupper i Danmark.

Dyrtidsregulering på grundlag af det danske reguleringspristal foreslås derfor suspenderet for en nærmere fastsat periode for såvel det offentlige som det private arbejdsmarked i Grønland.

Lovforslagene har i henhold til § 12 i lov nr. 577 af 29. november 1978 om Grønlands hjemmestyre været forelagt hjemmestyret til udtalelse.

Forslagene er tiltrådt af Grønlands hjemmestyre.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagene og de dertil knyttede bemærkninger, skal jeg anbefale dem til tingets hurtige og velvillige behandling.

Ministeren for Grønland (Tom Høyem):

Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om statens tjenestemænd i Grønland.

(Lovforslag nr. L 109).

Lovforslaget indebærer 2 væsentlige nydannelser.

For det første foreslås det, at den mulighed, der siden 1964 har eksisteret for, at grønlændere under visse betingelser har kunnet undtages fra det såkaldte fødestedskriterium, ophæves.

For det andet foreslås det, at boligbidragsordningen ophæves for næsten alle tilkaldte danskere, der er beskæftiget hos offentlige arbejdsgivere i Grønland, og at de tilkaldte overgår til at betale husleje på lige fod med befolkningen i øvrigt.

Fødestedskriteriet knytter som bekendt afgrænsningen mellem i Grønland hjemmehørende og ikke-hjemmehørende tjenestemænd til fødestedskriteriet samt til opholdsstedet ved første ansættelse i en stilling i Grønland, herunder antagelsen som aspirant til en tjenstemandsstilling i Grønland.

Fødestedskriteriet er umiddelbart gældende for tjenestemænd i Grønland ansat i henhold til den grønlandske tjenstemandslov, men fødestedskriteriet har i øvrigt fået virkning for hele det grønlandske arbejdsmarked.

Der er således via kollektive overenskomster, aftaler og regulativer, personlige kontrakter m.v. bestemmelser for det offentligt ansatte personale, som er en direkte følge af sondringen mellem hjemmehørende og ikke-hjemmehørende personale i relation til fødestedskriteriet.

Udgangspunktet for etablering af reglerne om fødestedskriteriet var oprindelig, at der burde være et særligt grønlandsk lønniveau for den grønlandske befolkning – de hjemmehørende.

For at tilgodese personer, der normalt skulle betragtes som hjemmehørende i Grønland efter fødestedskriteriet, men som havde et ganske særligt tilknytningsforhold til et samfund uden for Grønland, hjemledes der i selve loven om fødestedskriteriet via et dispensationsnavn adgang til dispensation fra fødestedsbetingelsen.

Det grønlandske samfund har imidlertid siden 1964 gennemgået en væsentlig udvikling.

Dette betyder bl.a., at man ikke mere finder det rimeligt, at personer, der er omfattet af fødestedskriteriet, kan få ændret deres status ved en dispensation fra fødestedskriteriet.

I overensstemmelse hermed anmodede landstingsformanden mig efter Grønlands landstings efterårssamling i 1982 om at tage initiativ til at ændre den grønlandske tjenstemandslov, således at den dispensationsadgang, der er nævnt i loven, ophæves.

Den eksisterende boligbidragsbetaling blev indført i 1972 og omfatter ikke-hjemmehørende offentligt ansatte, der har ret til at få anvist en bolig. Betalingen er baseret på andre principper end den husleje, der anvendes i den almindelige, statsejede boligmasse, og niveauet er væsentligt under huslejen for tilsvarende boliger.

Det har gennem en årrække været et overordnet politisk mål, at tilkaldte danskere skulle betale husleje på samme vilkår som den hjemmehørende befolkning i Grønland.

Denne målsætning realiseres nu i forbindelse med, at der gennemføres en huslejereform, som tilnærmer huslejerne i det ældre og det nyere byggeri til hinanden. Boligbi-